

РЕШЕНИЕ

№ 23785

гр. София, 12.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 24.04.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Камелия Серафимова

ЧЛЕНОВЕ: Калин Куманов

Стоян Тонев

при участието на секретаря Светла Гечева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **3300** по описа за **2026** година докладвано от съдия Стоян Тонев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото касационно производство е по реда на чл.208 и сл.АПК, във връзка с чл.63 ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на АПИ- [населено място], чрез юрк.Д., срещу Решение № 597/20.02.2026 година, постановено по а.н. дело № 17434/2025г. година по описа на СРС, 93-ти състав, с което е отменен ЕФ за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено в електронната система за събиране на пътни такси по чл.10,ал.1, от Закона за пътищата с № [ЕГН] от 10. 01.2023 г. на АПИ, с който на „Шагери“ ЕООД, ЕИК[ЕИК],гр.С., е наложена имуществена санкция в размер на 2500 лева на основание чл.187а,ал.2,т.3 във връзка с чл.179,ал.3б от ЗДВП за извършено нарушение на чл.102,ал.2 от ЗДВП .

В касационната жалба се навеждат подробни доводи за неправилност на обжалваното съдебно решение. Твърди се, че СРС неправилно е приел, действащата към момента на извършване на нарушението и към този на издаване на фиша нормативна уредба / чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП/, не е предвиждала възможност за установяване и санкциониране на нарушенията по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, чрез издаване на електронен фиш, поради което в случая производството е следвало да се проведе по общия ред, предвиден в ЗАНН - чрез съставяне на АУАН и последващо издаване на НП. Иска се отмяна на решението на СРС и потвърждаване на Електронния фиш.

В съдебно заседание, касаторът– АПИ редовно и своевременно призован, не изпраща представител.

Ответникът по касация- „Шагери“ ЕООД редовно и своевременно призован, не изпраща представител.

СГП редовно и своевременно призована, се представлява от прокурор Д., който изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд-София-град, след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и изразените становища на страните, прие за установено следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, подадена в преклузивния срок по чл.63 от ЗАНН от надлежна страна и при наличие на правен интерес от обжалване. Разгледана по същество, същата се явява неоснователна. Съображенията за това са следните:

От събраните доказателства е установено, че на „Шагери“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] като собственик на МПС бил съставен ЕФ, в който било отразено, че на 10.01. 2023г. в 13: 54 часа е установено нарушение № F. с ППС - товарен автомобил „МАН ТГХ 18.360 4 x 2ЛЛ“ рег. [рег.номер на МПС] , с технически допустима максимална маса 18 000, брой оси 2, екологична категория ЕВРО 5, в състав с ремарке с общ брой оси 5, с обща технически допустима максимална маса на състава 44000, в община „Столична“, за движение по път А-6 км 60+705, с посока - Намаляващ км., включен в обхвата на платената пътна мрежа, като за посоченото пътно превозно средство частично не е заплатена дължимата пътна такса по чл.10, ал. 1, т. 2 от ЗДП, тъй като за посоченото ППС има ТОЛ декларация за преминаването, но платената категория е по-малка от измерената. Нарушението било установено с устройство № 10192, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, намиращо се на път А-6 км 60+705.

Въз основа на горното на „Шагери“ ЕООД бил съставен Електронен фиш за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал.1 от ЗП. С ЕФ на основание чл. 10б, ал. 5 от Закона за пътищата на дружеството е определено да заплати съобразно категорията на ползваното от дружеството ППС и такса в размер на 133 лева. В ЕФ е посочено, че за да бъде освободено от административнонаказателна отговорност на дружеството следва да заплати компенсаторна такса в размер на 750, 00 лв.

Настоящият съдебен състав не споделя и извода на СРС, че към датата на извършване на нарушението АПИ не е имало правомощия да издава електронни фишове и така да санкционира нарушителя, респективно че производството е следвало да се проведе по общия ред, предвиден в ЗАНН - чрез съставяне на АУАН и последващо издаване на НП.

Съгласно чл. 187а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) от ЗДВП- При установяване на нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3б в отсъствие на нарушителя се счита, че пътното превозно средство е управлявано от собственика му, а в случаите, в които в свидетелството за регистрация на пътното превозно средство е вписан ползвател - от ползвателя, освен ако бъде установено, че пътното превозно средство е управлявано от трето лице. Алинея втора сочи, че ако собственикът на пътното превозно средство е юридическо лице или едноличен търговец, за допускане движението на пътното превозно средство, без да са изпълнени задълженията по установяване размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, на собственика се налага имуществена санкция, както следва: по чл. 179, ал. 3 - в размер 300 лева, по чл. 179, ал. 3а - в размер 1800 лева, по чл. 179, ал. 3б - в размер 2500 лева. Нормата на чл. 187а, ал. 4 от ЗДВП предвижда, към датата на процесното нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДВП, че последното може да се санкционира с електронен фиш. В случая нарушението е установено и заснето от електронна система по чл. 167а, ал. 3 от ЗДВП в отсъствието на контролен орган и нарушител и е издаден електронен фиш с реквизитите по чл. 189ж, ал. 1 от ЗДВП.

По силата на чл. 179, ал. 3 б ЗДВП собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по

чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, включително в резултат на невярно декларирани данни, посочени в чл. 10б, ал. 1 от Закона за пътищата, се наказва с глоба в размер 2500 лв. Глобата се налага на вписания ползвател на пътното превозно средство, ако има такъв. Ако собственикът или вписаният ползвател е юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер 2500 лв.

Легално определение на понятието „Тол такса“ е дадено в чл. 2 т. 7 от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999г. относно таксуването на превозни средства за използване на пътни инфраструктури - „ТОЛ такса" означава определена сума, която се заплаща във връзка с превозно средство, въз основа на изминатото разстояние по дадена инфраструктура и в зависимост от типа превозно средство, заплащането на която дава право на същото превозно средство да използва инфраструктурата“.

От анализа е видно, че дължимите суми се определят според няколко отделни обстоятелства свързани с характеристиките и на превозното средство, и на пътния участък. Съгласно член 9а от посочената Директива 1999/62/ЕО –„ Държавите-членки установяват съответен контрол и определят система от наказания, приложими за нарушаване на националните разпоредби, приети по настоящата директива. Те предприемат всички необходими мерки, за да гарантират изпълнението на тези национални разпоредби. Установените наказания трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи“.

Приложената в настоящия случай санкционна разпоредба на чл. 187а, ал. 2, т. 3 вр. ал. 3 и чл. 179, ал. 3б ЗДвП предвижда налагането на имуществена санкция в абсолютно определен размер от 2500 лева. Макар и Държавите-членки да са компетентни да изберат санкциите, с които ще контролират спазването на установените правила и ще стимулират своевременно изпълнение от страна на водачите, то всяка една държава членка е длъжна да упражнява своята компетентност при съблюдаване на правото на Съюза, както и на неговите общи принципи. В случай на несъвместимост, дори и косвена такава, между национална правна норма и основните принципи на ПЕС, то вътрешната правна норма следва да остане неприложена, поради действието на принципа на примат.

Размерът на санкциите следва да бъде съответен на нарушението и да бъде пропорционален на преследваната цел, а при избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до най-малко ограничителната . От това следва, че принципът на пропорционалност изисква, от една страна, наложеното наказание да съответства на тежестта на нарушението, и от друга страна, при определянето на наказанието и на размера на имуществената санкция да се отчитат конкретните обстоятелства по случая.

Абсолютната липса на пропорционалност на преследваната от законодателя цел и липса на възможност за индивидуализиране на санкцията за всеки конкретен случай, съобразявайки неговите особености, изминато разстояние, дължима такса или други обстоятелства от техническо естество, дори прозира и в обстоятелство, че независимо от налагането на административното наказание, санкционираният правен субект дължи и заплащането на съответна такса по чл. 10б, ал. 5 от Закон за пътищата. Същата се изчислява като се приема, че съответното пътно превозно средство е изминало разстояние, съответстващо на най-дългата отсечка между две точки от платената пътна мрежа, определена по най-прекия маршрут по протежението на платената пътна мрежа, в който случай собственикът или ползвателят заплаща максимална такса, определена в тарифата по чл. 10, ал. 6. В случая изчислената такса по чл. 10б, ал. 5 от Закон за пътищата е в размер на 133 лева, а наложената на дружеството имуществена санкция от 2 500 лв. надвишава този размер над 18 пъти. По делото не са налични данни за какво време и разстояние е използван републиканският път от превозното средство, а за да бъде освободен от административнонаказателна отговорност на „Шагери“ ЕООД е предложено да

заплати компенсаторна такса в размер на 750,00 лева, чийто размер също е в абсолютна стойност и се определя според техническите характеристики на превозното средство. Налагането на глоби и имуществени санкции с фиксиран размер за всяко нарушение, без възможност да бъде преценявана тежестта на самото нарушение е в разрез с принципа на пропорционалност.

Воден от изложените принципни постановки настоящият състав намира, че санкционната разпоредба на чл. 179, ал. 3б ЗДвП противоречи на принципа на пропорционалност, доколкото не позволява да се вземат предвид конкретни обстоятелства за всеки отделен случай, а размерът на санкцията надхвърля значително дължимите от собствениците/ползвателите на превозни средства такси. Санкциите следва да са ефективни, съразмерни и възпиращи, но и преценени през принципа на пропорционалност, а при липсата на съобразена с така посоченото санкция, с оглед предвиденото административно наказание/ санкция в абсолютно определен/фиксиран размер, то санкционната разпоредба на чл. 179, ал. 3б ЗДвП следва да остане неприложена.

Посоченото се подкрепя от постановеното от Съда на ЕС Решение от 21.11.2024 г. по дело С-61/2023 г. съгласно което „ Член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2011 г., трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административна наказателна отговорност чрез заплащане на „компенсаторна такса " с фиксиран размер“. Ето защо, санкционната норма на чл. 179, ал. 3б ЗДвП, предвиждаща абсолютен размер на санкцията за собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по ЗП, включително в резултат на невярно декларирани данни, посочени в чл. 10б, ал. 1 от Закона за пътищата, а именно – глоба или имуществена санкция в размер 2500 лева, следва да остане неприложена.

С оглед изложеното настоящият съдебен състав намира предявената касационна жалба за неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Воден от гореизложеното и на основание чл.221,ал.2 АПК, Административен съд София- град

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА РЕШЕНИЕ № 597/20.02.2026 година, постановено по а.н. дело № 17434/2025г. година по описа на СРС, 93 – ти състав.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

